

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorvm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 16. Remedia contra iram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](#)

occidit, numquid sibi magis nocet, quem
mittit in gehennā? Nonne hoc est esse furio-
sum?

Nihil æquè profuit iratis, quām agnosce-
re, nihil inter insanum & iratum esse. Quan-
quam etiam magnum iræ remedium est dila-
tio, vt primū eius feruor relanguescat, &
caligo, quæ mentem premit, aut decidat, aut
minùs densa sit. Sic iram pressit David impe-
tumque verborum silentio frēnauit. Hinc
de se dicere audet: *Turbatus sum, & non sum
locutus.* Architas Tarentinus cùm in agro
comperisset, quosdā è famulis admisisse quid-
dam indignum, sentiens se commotiorem in
illos, nihil quidem tum fecit, tantūm abiens:
Fortunati, inquit, estis, quod irascor vobis. So-
cates iratus filio aliquid delinquenti, nihil
aliud dixit, quām: *Ipse te coērce;* & seruo de-
linquenti; *caderem te, nisi irasperer.* Quod ab
illo & Plato didicit, qui famulo iratus, itidem
dixit: *Loris te caderem, ni iratus essem:* & alia
vice, seruum castigare parans, interuenien-
ti Xenocrati, *Flagella hunc puerum,* inquit,
nam ipse sum iratus. Hoc Ethnici didicerunt,
fecerunt, docuerunt. Turpe est, si idem face-
re nimis sibi graue judicent Christiani. Athe-
nodoro, ob senectutem, flagitanti, sibi ut li-

XVI.
REMEDIA
CONTRA
IRAM.

Psal. 4. 5.

Cic. I. 4.
Tusc. q. q.
& S. Am-
bros. I. 1.
offic. c. 21.
Laërt. in
vit. So-
crat. Va-
ler. Max.
I. 4. cap. 1.
Laërt. I. 3.
Plutarch.
in Vit.
Augusti.

T 4 ceret

ceret redire domum, Augustus concessit. At cùm ille Cæsari dixisset: *Vale* (volens aliquod Philosopho dignum monumentum, apud illum, relinquere) adiecit: *Cæsar, cum iratum fueris, ne quid dixeris feceris* prius quam *Grancarum litterarum XXIV. nomina, apud terecensueris.* Cæsar, ob hoc dictum, Philosophi dexteram amplexus: *Adhuc, inquit, te praesente mihi opus est.* Tales monitores amemus, &c, cùm non esse in vindictam præcipites iubemur, ne ob hoc ipsum, in monentem, irati vindicare nos cogitemus: iuxta illud: *Sit omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, & tardus ad iram.* Sic irascimur non peccantes. Sin iram sinamus semper in ianuis excubare, & molossi instar allatrate, inuadere, lacerare quosquis; in illud incidemus: *omnis, qui irascitur fratri suo, reu erit iudicio.* *Ira enim viri institiam Dei non operatur.* Hinc D. Ambrosius ab Imp. Theodosio præcipiti ira in Thessalonicenses acto, ac iam pœnitente legem condi voluit, vt, si qui ob maleficiū Cæsarī edictō iuberentur occidi, id non nisi post trigesimum diem fieret; vt interea temporis maturo sedatoq; animo, ac rebus omnibus rationis libra perpen sis, aut parcendum esse videretur, aut vindicandū. Idem, apud Poëtam parens

Iac. I. 19.

Matth. 5.

22.

Iac. I. 20.

Ioan. Co sterius in vit. S.

Ambro sj.

Ille

*Ille monet, ne frang animo permitte ca-
lenti.*

Statius
lib. 8.
Theb.

*Da spacium, tenuemq; moram: male
cuncta ministrat*

*Impetus: hoc ore munus concede pa-
renti.*

PARS TERTIA.

IRA ut varij sunt effectus, ita & va-
ria genera reperiuntur. Quemad-
modum enim etiam *iratus* & *ira-
cundus* non sunt idem, licet saepe in uno con-
ueniant, ita neque vna ira idem est, quod al-
tera. Potest aliquis timidus esse, & non ti-
mere. Potest aliis timere, qui timidus non
est; sicut ebrius fieri potest, qui non est ebri-
osus. Ita *iratus* potest non esse *iracundus*: *ira-
cundus* potest aliquando *iratus* non esse. Cetera,
qua pluribus, apud Græcos, nominibus in species
iram distinguunt, quia apud nos vocabula non
habent, præteribo, ait Seneca: *etiamsi* amarum
nos, *acerbumq;* dicimus, nec minus stomachosum,
rabiosum, clamosum, difficilem, asperum: que
omnia irarum differentia sunt. Inter hos moro-
sum ponas licet, delicatum *iracundia* genus. Qua-
dam enim sunt iræ, qua intra clamorem consi-
dant; quadam non minus pertinaces, quam fre-
quentes;

XVII.
AN IRA
ET IRA
CYNDIA
SINT
IDEM?
Aristot. 4
Ethic.
Nicom.
cap. 5
Senec l. L
de ira c. 4,